

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U003005

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 03-09-2024

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ № 47-о.д. від 27 серпня 2024 р.

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Зіняк Ігор Ярославович

2. Ihor Ziniak

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 011

Назва наукової спеціальності: Освітні, педагогічні науки

Галузь / галузі знань: освіта

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Освітні, педагогічні науки

Дата захисту: 07-08-2024

Спеціальність за освітою: Політологія

Місце роботи здобувача: Військовий інститут Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 22994521

Місцезнаходження: вул. Ломоносова, буд. 81, Київ, 03189, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство оборони України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 26.454.012

Повне найменування юридичної особи: Інститут проблем виховання Національної академії педагогічних наук України

Код за ЄДРПОУ: 24592608

Місцезнаходження: вул. М. Берлинського, буд. 9, Київ, 04060, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія педагогічних наук України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут проблем виховання Національної академії педагогічних наук України

Код за ЄДРПОУ: 24592608

Місцезнаходження: вул. М. Берлинського, буд. 9, Київ, 04060, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія педагогічних наук України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 14.07.05

Тема дисертації:

1. Виховання у курсантів моральної стійкості до маніпулятивного впливу ворожої пропаганди
2. Education of cadets' moral resistance to the manipulative influence of enemy propaganda

Реферат:

1. Дисертація є комплексним дослідженням, де вперше на основі узагальнення теоретичних засад виховання моральної стійкості обґрунтовано та експериментально перевірено педагогічні умови виховання у курсантів моральної стійкості до маніпулятивного впливу ворожої пропаганди. Аналіз філософських, психологічних і педагогічних джерел засвідчує інтерес до проблеми виховання моральної стійкості особистості, оскільки увесь період існування людства супроводжується війнами і боротьбою з маніпулятивними впливами ворожої пропаганди. З'ясовано, що в сучасній науці не вироблено єдиного підходу до розуміння феномену «моральна стійкість». Визначено методологічні підходи (особистісно орієнтований, аксіологічний, компетентнісний) та принципи (україноцентричності, національної свідомості, національної безпеки, громадянської активності, національної солідарності, інтегрованості, педагогічної компетентності, рефлексії), на основі яких здійснюється процес виховання у курсантів моральної стійкості до маніпулятивного впливу ворожої

пропаганди. Схарактеризовано та типізовано ворожу пропаганду за цілями (агресивна, оборонна, переговорна), спрямованістю (внутрішня, зовнішня), методами впливу (раціональна, емоційна, маніпулятивна), механізмами (дегуманізація, десуб'єктивізація, створення образу ворога, мілітаризація), способами поширення (офіційна, неофіційна), за етапами (підготовча, активна, приховування слідів). На підставі здійсненого теоретичного аналізу уточнено сутність понять «ворожа пропаганда» як цілеспрямований вплив на думки, почуття, свідомість та поведінку громадян іншої країни з метою підризу їхнього морального духу, єдності, патріотизму, довіри до державних інституцій, нав'язування комплексу неповноцінності, меншовагтисності та вразливості порівняно з іншими націями та державами; «моральна стійкість курсантів до маніпулятивного впливу ворожої пропаганди» як інтегрована якість особистості, що проявляється у її здатності витримувати інформаційний тиск та ефективно протидіяти маніпулятивному впливу ворожої пропаганди з позицій власних моральних цінностей з опорою на критичне мислення, об'єктивну оцінку ситуації і самоконтроль. Змістову структуру вихованості у курсантів моральної стійкості до маніпулятивного впливу ворожої пропаганди представлено когнітивним, емоційно-ціннісним, довільної спонуки, діяльним компонентами, що розкривають специфіку виховання у юнацькому віці і відображають закономірності особистісного розвитку у виховному процесі вищих військових навчальних закладів. Відповідно до змістової структури схарактеризовано критерії й відповідні показники вихованості у курсантів моральної стійкості до маніпулятивного впливу ворожої пропаганди (показниками когнітивного критерію є знання курсантів про моральну стійкість, уявлення про моральні цінності (патріотизму, гідності, відповідальності, оптимізму, сміливості), усвідомлення ризиків пов'язаних з впливом ворожої пропаганди. Показниками емоційно-ціннісного критерію є усвідомлене почуття патріотизму та бажання й прагнення курсантів бути морально стійкими через почуття, емоції, інтерес та об'єктивну оцінку власних здібностей і можливостей у протистоянні маніпулятивним впливам ворожої пропаганди, оптимістичне прогнозування та сміливість, повага власної гідності та гідності інших людей. Показниками критерію довільної спонуки є готовність курсантів до прояву рішучості, витримки, дисциплінованості в оволодінні навичками протидії маніпулятивним впливам ворожої пропаганди, підпорядкованості дій задля досягнення поставленої мети. Показниками поведінкового критерію є навички проявів моральної стійкості у практичній діяльності, володіти методами самооцінки, саморегуляції, уміння працювати з інформацією, захищати свої гідність та гідність інших людей, убезпечуватися від маніпулятивних впливів ворожої пропаганди, нейтралізувати і блокувати ворожі впливи). На основі визначених структурних компонентів, критеріїв і показників виявлено і охарактеризовано рівні вихованості у курсантів моральної стійкості до маніпулятивного впливу ворожої пропаганди: високий, достатній, задовільний, елементарний.

2. The dissertation is a complex study where, for the first time, based on the generalization of the theoretical foundations of moral stability education, the pedagogical conditions for raising moral stability in cadets to the manipulative influence of enemy propaganda were substantiated and experimentally tested. The analysis of philosophical, psychological, and pedagogical sources shows interest in the problem of educating the moral stability of the individual, since the entire period of human existence is accompanied by wars and the struggle against the manipulative influences of enemy propaganda. It was found that modern science has not developed a unified approach to understanding the phenomenon of «moral stability». Methodological approaches (personally oriented, axiological, competence-based) and principles (Ukrainian-centricity, national consciousness, national security, civic activity, national solidarity, integration, pedagogical competence, reflection) have been determined, on the basis of which the process of educating cadets in moral stability to the manipulative influence of the enemy is carried out propaganda. Enemy propaganda is characterized and typified by goals (aggressive, defensive, negotiation), orientation (internal, external), methods of influence (rational, emotional, manipulative), mechanisms (dehumanization, desubjectivization, creating an image of the enemy, militarization), methods of dissemination (official, unofficial), by stages (preparatory, active, hiding traces). On the basis of the performed theoretical analysis, the essence of the concept of «enemy propaganda» was clarified as a purposeful influence on the thoughts, feelings, consciousness and behavior of citizens of another country with the aim of undermining their morale, unity, patriotism, trust in state institutions, imposing a complex of inferiority, inferiority and vulnerabilities

compared to other nations and states; «Moral resistance of cadets to the manipulative influence of enemy propaganda» as an integrated personality quality, manifested in his ability to withstand informational pressure and effectively counter the manipulative influence of enemy propaganda from the standpoint of his own moral values, relying on critical thinking, objective assessment of the situation and self-control. The content structure of education in cadets of moral resistance to the manipulative influence of enemy propaganda is represented by cognitive, emotional-value, arbitrary motivation, activity components that reveal the specifics of education in youth and reflect the patterns of personal development in the educational process of higher military educational institutions. In accordance with the content structure, the criteria and corresponding indicators of cadets' upbringing of moral stability to the manipulative influence of enemy propaganda are characterized (indicators of the cognitive criterion are cadets' knowledge of moral stability, ideas about moral values (patriotism, dignity, responsibility, optimism, courage), awareness of the risks of related to the influence of enemy propaganda. Indicators of the emotional-value criterion are the conscious feeling of patriotism and the desire and aspiration of the cadets to be morally stable through feelings, emotions, interest and an objective assessment of their own abilities and opportunities in resisting the manipulative influences of enemy propaganda, optimistic forecasting and courage. respect for one's own dignity and the dignity of other people. Indicators of the criterion of voluntary motivation are the readiness of cadets to show determination, endurance, discipline in mastering the skills of countering the manipulative influences of enemy propaganda, subordination of actions to achieve the set goal. Indicators of the behavioral criterion are the skills of demonstrating moral stability in practical activities, possessing methods of self-assessment, self-regulation, the ability to work with information, protect one's dignity and the dignity of other people, protect oneself from the manipulative influences of hostile propaganda, neutralize and block hostile influences). On the basis of the defined structural components, criteria and indicators, the level of upbringing of the cadets' moral stability to the manipulative influence of enemy propaganda was identified and characterized: high, sufficient, satisfactory, elementary.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Освоєння нових технологій транспортування енергії, впровадження енергоефективних, ресурсозберігаючих технологій, освоєння альтернативних джерел енергії

Підсумки дослідження: Новий напрямок у науці і техніці

Публікації:

- Зіняк, І. Я. (2023). Теоретичні засади виховання в курсантів моральної стійкості до маніпулятивних впливів ворожої пропаганди. Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді: збірник наукових праць. Вип. 27. Кн. 1, 222–232
- Зіняк, І. Я. (2023). Виховання моральної стійкості курсантів до маніпулятивного впливу ворожої пропаганди у сучасних умовах. *Advanced Linguistics*. Вип.11, 154-160
- Зіняк, І. Я. & Журба, К. О. (2023). Цінності формування моральної стійкості майбутніх офіцерів у військових закладах вищої освіти. *Вісник науки та освіти*, 10(16), 580-593

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість: створення принципово нової продукції (матеріалів, технологій тощо) для забезпечення експортного потенціалу та заміщенню імпорту

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0120U100471

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Журба Катерина Олександрівна

2. Kateryna Zhurba

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3854-4033

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут проблем виховання Національної академії педагогічних наук України

Код за ЄДРПОУ: 24592608

Місцезнаходження: вул. М. Берлинського, буд. 9, Київ, 04060, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія педагогічних наук України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сопівник Руслан Васильович

2. Ruslan Sopivnyk

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7446-9707

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, буд. 15, Київ, 03041, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Тимчик Микола Валерійович
2. Mykola Tymchuk

Кваліфікація: к. пед. н., професор, 13.00.07**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-0255-4707**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Український державний університет імені Михайла Драгоманова**Код за ЄДРПОУ:** 44807628**Місцезнаходження:** вул. Пирогова, буд. 9, Київ, 01030, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****Рецензенти****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Канішевська Любов Вікторівна
2. Lyubov Kanishevska

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.07**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-4190-1601**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Інститут проблем виховання Національної академії педагогічних наук України**Код за ЄДРПОУ:** 24592608**Місцезнаходження:** вул. М. Берлинського, буд. 9, Київ, 04060, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Національна академія педагогічних наук України**Ідентифікатор ROR:****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Шкільна Ірина Миколаївна
2. Iryna Shkilna

Кваліфікація: к. пед. н., с.д., 13.00.07**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0001-9456-8278**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Інститут проблем виховання Національної академії педагогічних наук України

Код за ЄДРПОУ: 24592608

Місцезнаходження: вул. М. Берлінського, буд. 9, Київ, 04060, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія педагогічних наук України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Рейпольська Ольга Дмитрівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Рейпольська Ольга Дмитрівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Шкільна Ірина Миколаївна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна